

27.3.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

6 – 2013

Kokousaika: 27.3.2013 klo 18.00 – 19.22

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

6 – 2013

Mötestid: 27.3.2013 kl 18.00 – 19.22

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

27.3.2013

98 §.....	4
Esityslistan asia nro 3	4
KYSELYTUNTI	4
Kysymys 8	4
Valtuutettu Huru.....	4
Kaupunginjohtaja Pajunen	4
Valtuutettu Huru.....	5
Valtuutettu Nieminen	6
Kysymys 9	6
Valtuutettu Hakanen	6
Kaupunginjohtaja Pajunen	7
Valtuutettu Hakanen	8
Valtuutettu Xia	8
Kaupunginjohtaja Pajunen	9
Valtuutettu Hakanen	9
Valtuutettu Lovén.....	10
Valtuutettu Vainikka	10
Kaupunginjohtaja Pajunen	10
Valtuutettu Vainikka.....	11
Valtuutettu Hetemaj	11
Kaupunginjohtaja Pajunen	12
100 §.....	12
Esityslistan asia nro 5	12
OSALLISTUMINEN OLKILUOTO 3 -YDINVOIMALAITOSHANKKEEN LISÄRAHOITUSJÄRJESTELYYN	12
Valtuutettu Hakanen	12
Valtuutettu Kari	13
Kaupunginjohtaja Pajunen	14
Valtuutettu Korkkula.....	15
Valtuutettu Karin Taipale	15
Valtuutettu Hautala	16
Valtuutettu Soininvaara.....	17
Valtuutettu Ebeling.....	18
Valtuutettu Jalovaara	19
Valtuutettu Stranius	20
Ledamoten Månsson	21
Valtuutettu Arhinmäki.....	21
Valtuutettu Peltokorpi.....	22
Valtuutettu Xia	23

27.3.2013

Valtuutettu Rantanen	23
Valtuutettu Puhakka.....	24
Valtuutettu Halla-aho	24
Valtuutettu Hakanen	25
Valtuutettu Hursti	26
Valtuutettu Kari	26
 101 §.....	27
Esityslistan asia nro 6	27
VUOSAAREN ALA-ASTEEN PERUSPARANNUKSEN HANKESUUNNITELMA	27
 Valtuutettu Ebeling.....	27
Valtuutettu Jalovaara	28
Valtuutettu Mutttilainen	28
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	28
Valtuutettu Pakarinen	28
 103 §.....	29
Esityslistan asia nro 8	29
PITÄJÄNMÄEN TONTIN 46053/10 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12109; KARVAAMOKUJA 1)	29
 Valtuutettu Malin	29
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff	29

27.3.2013

98 §

Esityslistan asia nro 3

KYSELYTUNTI

Kysymys 8

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin strategiaohjelma vuosiksi 2013–2016 painottaa yhtenä osa-alueena Helsingin kilpailukykyä. Helsinki on kansainvälistynyt, houkutteleva, toimiva ja hauska kaupunki. Helsinki on tullut tunnetuksi monien tapahtumien keskipisteenä. World Design Capital Helsinki 2012 –vuoden jälkeen tarvitaan uusia ponnisteluja Helsingin säilyttämiseksi tapahtumakaupunkina, mikä varmistaa kaupungille tuloja.

Alkuvuodesta järjestettiin tapahtuma Lux Helsinki – Valo on irti. Tapahtumaa mainostettiin paikallisissa sanomalehdissä. Mainokset eivät osittain olleet riittäviä tiedolliselta sisällöltään. Paikat, joissa valoteoksia esiteltiin, oli jätetty mainitsematta. Kaupunkilaisten olisi pitänyt mennä www- eli kotisivuille saadakseen tietoa esityspaikoista. Kysynkin, mihin toimiin Helsingin kaupunki ryhtyy varmistakseen tapahtumista tiedottamisen laadun, jotta tieto tavoittaa myös nettiyhteyksiä omistamattomat kaupunkilaiset.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Vastauksena valtuutettu Nina Hurun kysymykseen totean elinkeinopalvelun tapahtumayksikön antamaan selvitykseen perustuen seuraavaa. Lux Helsinki –tapahtuman tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille ja matkailijoille vuoden pimeimpänä aikana elämyksellinen talvitapahtuma,

27.3.2013

joka on maksuton ja kaikkien saavutettavissa. 5 päivän aikana kävijämäärä ylsi tänä tammikuuna yli 100 000 kävijään.

Lux Helsinki –tapahtuman markkinointiviestinä ja lähtökohtana on mahdollisimman monimuotoinen valikoima eri kanavia, joiden avulla tavoitetaan mahdollisimman laajasti kaupunkilaisia ja matkailijoita. Tapahtumayksikkö teetättää vuosittain Lux Helsinki –tapahtumasta kävijätutkimuksen, jossa seurataan muun muassa kävijäprofiilia ja eri markkinointi- ja viestintäkanavien vaikuttavuutta. Tämän perusteella suunnitellaan seuraavan vuoden markkinointitoimenpiteet. Eri kanaviin tehdään niihin sopivaa ja hieman erilaisia kohderyhmiä tavoittavaa markkinointiviestintää. mahdollisimman hyvän näkyvyyden varmistamiseksi pyritään lisäksi vaikuttamaan myös siihen, että media kirjoittaa ja raportoi tapahtumasta omaehtoisesti, missä onnistuttiinkin hyvin.

Sähköisen median merkitys tapahtumien viestinnässä on nykyään merkittävä, mutta sen lisäksi pyritään varmistamaan paitsi tieto tapahtumasta myös tarkemmat tiedot paikoista ja ajoista monella muulla tavalla. Ulkomainonnassa on viestitty paitsi tapahtumasta myös itse tapahtumapaikoista. Myös printtimainontaa eli painettua mainontaa on käytetty runsaasti. Esitteitä jaettiin 3 000 suomen ja ruotsin kielellä, ja lisäksi matkailijoille oli oma esitteensä jaossa englannin- ja venäjänkielisinä versioina, 5 000 kappaletta, joista kävi ilmi tapahtumapaikat. Tämän lisäksi pyrittiin vielä palvelemaan asiakkaita mahdollisimman hyvin henkilökohtaisesti Senaatintorin infokontilla 3.–8. tammikuuta. Aukioloajat olivat kello 13:sta iltapäivällä kello 22:een illalla, ja kävijöitä olikin yli 4 600 henkilöä.

Suuren kävijämäärän perusteella voidaan todeta viestinnän onnistuneen tavoittamaan asukkaat ja vierailijat vähintään kohtuullisesti. Lisäksi myös viestintäseurannan perusteella voidaan todeta tapahtuman menneen hyvin läpi sekä kotimaisessa että kansainvälisessä mediasa. Mediaosumia oli kaikkiaan 1 450.

Tässä vastaus, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy toden totta sanoa kiitos kaupunginjohtajallemme. Hänhän oli uutisissa myös mainostamassa tätä tapahtumaa, ja tapahtuman kotisivut olivat kerrassaan upeat, mutta paikallisen, suuren sanomalehden ja ilmaisjakeluna jaettavan lehden mainoksesta, joka oli tietyn kokoinen,

27.3.2013

olisi voinut ottaa kuvan pois, jolloin siihen olisi mahtunut 15 riviä tekstiä eli kaikki nämä paikat, joissa valoesitystä nähtiin Senaatintorista Banaan. On henkilöitä, joilla todellakaan ei ole näitä nettiyhteyksiä kotona ja jotka turvautuvat sanomalehtitietoihin, jolloin on oleellista, että ihmisiä ei juoksuteta kirjastoihin tai muualle ja he voisivat lehdestä sen tietonsa suoraan saada.

Jos ajattelee kaupungin veronmaksajia, niin huonosti toimitettu tiedotus sanomalehti-ilmoituksessa kuluttaa kuitenkin veromarkkoja tai – eurojamme, eli jos mainostamme lehdessä, niin tiedon pitäisi olla siitä myös löydettävissä.

Kiitän.

Valtuutettu Nieminen

Haluan kiittää ylipormestaria perusteellisesta vastauksesta ja häntä sekä tapahtumayksikköä erittäin upeasta tapahtumasta. Olin joka yö kuvaamassa sitä, ja kaupunki oli täynnä ihmisiä. Kiitos tästä hienosta tilaisuudesta.

Kysymys 9

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Viron korkein oikeus on antanut tuomion, joka on tärkeä ennakkotapaus Suomen työmarkkinoiden, halpatyövoiman ja harmaan talouden ongelmia ajatellen. Korkeimman oikeuden päätöksen mukaan Virosta Suomeen lähetettävälle työntekijöille tulee maksaa Suomessa voimassa olevien työehtosopimusten mukaista palkkaa. Myös EU:n direktiivi velvoittaa samaan.

Halpatyövoiman hyväksikäyttö on vääristänyt muun muassa rakennusalan ja monien palvelualojen työmarkkinoita. Tämä on näkynyt usein ongelmina myös Helsingin kaupungin kilpailuttaessa rakennusurakoita ja muita hankintoja. Kysynkin, mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupunki on ryhtynyt tai ryhtyy edellyttääkseen urakkakilpailuissa ja muissa hankinnoissa niin Suomesta ja Virosta kuin muistakin EU-maista olevilta yrityksiltä, että ne sitoutuvat tarjouksessaan maksamaan Suomessa voimassa olevien työehtosopimusten mukaista palkkaa. Entä millä ta-

27.3.2013

valla kaupunki aikoo valvoa, että näin tapahtuu myös käytännössä ja että tähän valvontaan on riittävät resurssit?

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Vastauksena valtuutettu Yrjö Hakasen kysymykseen totean perustuen asuntotuotantotoimiston, kiinteistöviraston ja rakennusviraston tästä asiasta antamiin lausuntoihin seuraavaa. Kaupunginhallitus on antanut 19. joulukuuta 2011 harmaan talouden torjuntaa hankintojen yhteydessä koskevan ohjeen. Ohjeessa on yksityiskohtaisesti ohjeistettu menettelytavat, joilla hankintojen yhteydessä pyritään torjumaan harmaata taloutta. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa ensiksi selvitys palvelun tai tavaran toimittajan rekisteröitymisestä kauppa-, ennakkoperintä-, työnantaja- ja arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, toiseksi selvitys verojen ja lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisesta ja kolmanneksi selvitys työhön soveltuvasta työehtosopimuksesta tai keskeisten työehtojen sisällöstä.

Hankintailmoituksissa kaupunki edellyttää muun muassa, että hankintaan liittyvissä töissä noudatetaan vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lakien ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuissa töissä. Urakoitsijoilta edellytetään, että sen tulee sisällyttää edellä mainitut vaatimukset aliurakoitsijoita koskeviin tarjouspyyntöihin ja urakkasopimukseen. Urakoitsijoiden on liitettävä osallistumishakemuksiin muun muassa selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta ja keskeisistä työehdoista. Urakkaa ovat kelpollisia tarjoamaan vain ne urakoitsijat, jotka täyttävät hankintailmoituksessa mainitut ehdot. Harmaan talouden ohjeen mukaan tilaajan tulee pyytää selvitys tarjouksen perusteista ennen tarjouksen hylkäämistä muun muassa silloin, jos on ilmeistä, ettei tarjotulla hinnalla ole mahdollista hoitaa lainmukaisia työnantajan velvoitteita eikä maksaa työntekijöille työehtosopimuksen mukaista palkkaa.

Totean, että kaupunki pyrkii osaltaan kitkemään harmaata taloutta ja siihen liittyvää alipalkkausta yhteistyössä rakennusteollisuuden, verohallinnon ja työsuojeluviranomaisten kanssa. Kaupunki velvoo tilaajavastuuseen kuuluvia asioita muun muassa tilaajavastuu.fi-järjestelmän ja työmaavalvonnan avulla. Mikäli kaupunki havaitsee tai sen tietoon tulee, että urakoitsija tai palvelun tuottaja maksaa voimassaolevan työehtosopimuksen alittavia palkkoja, asia saatetaan valvovan viranomaisen tietoon. Lisäksi kaupunki voi irtisanoa sopimuksen sopimusrikkomuksen perusteella. Rakennuttajalla tai päätoteuttajalla ei kuitenkaan

27.3.2013

ole lainsäädännön puitteissa oikeutta tarkastaa työntekijöille maksettavia palkkoja palkkakuittien perusteella.

Ulkomaisen työvoiman valvonnasta huolehtii aluehallintoviraston työsuojeluvastuualue. Valvonta kohdistuu muun muassa työsuhteen vähimmäisehtojen valvontaan. Tarkastuksilla valvotaan, että työnantaja on varmistunut siitä, että kaikilla työntekijöillä on lailliset työehdot, työajat ja palkat.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitos kaupunginjohtajalle seikkaperäisestä vastauksesta, joka toi hyödyllistä lisävalaistusta tähän asiaan. Televisiossa esitettiin vähän aikaa sitten ? elokuva Tämä on vapaa maailma. Siinä kuvataan sitä, miten halpatyövoimaa välittävät firmat ovat tuoneet kolmannen maailman keskelle Lontoota. Myös Helsingissä kaupungin hankinnoista kaupungin omien selvitysten mukaan 10 tai jopa 15 % on tehty firmoilta, jotka eivät ole hoitaneet lakien ja sopimusten mukaisesti palkkoja, veroja tai muita velvoitteitaan.

Tämän harmaan talouden lisäksi työehtoja on poljettu käytännössä myös ulkomaisten tai suomalaisten ulkomaille rekisteröimien firmojen kautta käyttämällä niin sanottua lähetettyä työvoimaa, ja nyt tämä Viron korkeimman oikeuden päätös ja siihen liittyvä tulkinta EU-direktiivi vahvistavat juridisia perusteita puuttua tähän ongelmaan. Se, miten hyvin tähän voidaan puuttua, riippuu tietysti sekä kaupungin että valtiovallan muun muassa veroviranomaisten resursseista valvoa näitä sopimuksia ja niiden toteuttamista. Tähän kannattaa tietysti panostaa, ja kaupunginjohtaja kertoi, että ohjeistus on jo varsin seikkaperäinen.

Kysyisin kuitenkin, millä tavalla tämän valvonnan resurssien tarve mahtuu budjettiraameihin, joiden mukaan henkilöstö ja menot eivät saisi kasvaa. Ollaanko ohjaamassa lisää resursseja valvontaan?

Valtuutettu Xia

Arvoisa puheenjohtaja.

27.3.2013

Minun mielestäni ensinnäkin meidän on syytä erottaa halpatyövoima harmaasta taloudesta. Harmaa talous on laitonta, ja me tarvitsemme tehokkaan valvontajärjestelmän saadaksemme sen kuriin. Sitten on tämä halpatyövoima, ja se on yhteiskunnallinen ilmiö ja näkyy myös Helsingin kaupungin ulkopuolella. Se on pitkälti kiinni yrityksen johdosta, ja yrityksen päätöksentekoon kaupunki ei pysty suoraan vaikuttamaan.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Vastauksena valtuutettu Hakasen esittämään kysymykseen siitä, ol-laanko ohjaamassa lisää resursseja valvontaan. Kaupunginhallitus ja valtuusto ovat priorisoineet hyvin korkealle harmaan talouden torjunnan, ja se tulee ottaa ja on otettu huomioon kaikissa hallintokunnissa. Se, että harmaan talouden torjunta olisi joku erillinen asia muusta toiminnasta, ei ole mielestäni oikea linjaus, vaan harmaan talouden torjunta pitää olla kaikessa toiminnassa osana sitä varsinaista toimintaa, ja silloin oleellista on, että kun hallintokunnat varautuvat omiin budjetti-esityksiinsä, niin otetaan huomioon, että nämä ohjeistukset ovat todellakin olemassa, niitä noudatetaan ja niille on riittävät resurssit, mutta se, että niitä lähdettäisiin erillisillä budjettimomenteilla varaamaan, ei mielestäni ole oikea tie. Asia otetaan vakavasti.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Varmasti on niin, niin kuin kaupunginjohtaja sanoi, että tämä on aihepiiri ja ongelma, joka pitää ottaa huomioon kaikessa toiminnassa. Nyt kuitenkin niiden ohjeiden noudattaminen, joita muun muassa harmaan talouden torjumiseksi on kaupungin toimesta annettu, edellyttää, että jollain pitää löytyä aikaa ei vain valvoa sitä ensimmäistä sopimuskumppania vaan myöskin käydä tarkistamassa aika-ajoin, että nämä alihankkijatkin noudattavat niitä ohjeita, joita on edellytetty tässä pääsopijan kanssa tehdyssä sopimuksessa. Kyllä tässä mielestäni tarvitaan erityisiä toimenpiteitä siihen, että eri hallintokunnilla on tähän toimintaan riittävästi osaavaa henkilöstöä.

Varmaan joskus on myös niin, että tällainen ohjeistus siitä, mihin resursseja ohjataan ja käytetään, on tarpeen, ja asennekysymyksetkin. Esimerkiksi itse odotan kaupungin lakimiehiltä jo vuoden alussa luvat-

27.3.2013

tua vastausta siihen, mihin toimiin kaupunki on ryhtynyt eduskunnan oikeusasiamiehen antamien moitteiden, jotka koskivat vanhusten asuntojen muutostöissä ilmenneitä laskutusepäselvyyksiä, johdosta. Kyllä tällaisissa asioissa silloin, kun niihin jopa eduskunnan oikeusasiamies puuttuu, täytyy pystyä nopeisiin toimenpiteisiin, ja se on jonkun vastuulla aina.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Kiitos, puheenjohtaja.

Harmaan talouden ehkäisy on työmarkkinoita ja kilpailua vääristävä seikka, jota ei voi liikaa painottaa. Helsingin kaupungin on julkisena toimijana ja verovaroin toimivana hankkijana seurattava alihankkijoidensa toimia muulloinkin kuin kilpailutuksen aikana, siis sitä tilattua työtä suoritettaessa. Valvonnasta on huolehdittava siis muulloinkin kuin tehtäessä hankintapäätöstä. Helsingin tulee olla esimerkkinä muillekin toimijoille tällä saralla huolehtimalla myös omasta panoksestaan resurssien osalta. Ei muuta.

Valtuutettu Vainikka

Puheenjohtaja.

Haluan vielä tähän kommentoida sen verran, että tämä Yrjön kysymys on erittäin ajankohtainen ja suuri haaste Helsingille. Nyt, kun meillä vielä etenkin rakentamispuolella tehdään niin, että toinen virasto määrittää sitä toisen viraston työtä, eli toimitaan ns. tilaaja-tuottajamallilla: rakennusvirastosta tulee työn tilaus ja Stara tekee työn tai kilpailuttaa vielä eteenpäin. Haluaisin kaupunginjohtajalta kuulla, että millaisia ratkaisuja tähän haasteeseen voitaisiin löytää, koska vielä kun rikotaan tätä virastojen välille vastuullisuutta, vastuun kantaminen on vaikeampaa. Miten keskushallinto aikoo vastata näihin haasteisiin tulevaisuudessa omalta osaltaan?

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

27.3.2013

Valtuutettu Lovénin kysymykseen olemassa olevien sopimusten tarkastuksesta. Siihenhän hyvä väline on tämä verohallinnolle tuleva seulontatieto, mutta se, että me emme saa yrityskohtaisia tietoja, on suuri erittäin suuri puute. Jos se saataisiin toimintaan, se toimisi nimenomaan valtuutettu Lovénin tarkoittamalla tavalla.

Tähän toiseen kysymykseen. En ole ihan varma, ymmärsinkö sen oikein, mutta harmaan talouden torjunta on keskeinen hallintokuntien yli menevä prosessi, ja keskushallinnolla on vastuu siitä, että se prosessi toteutuu. Keskushallinnolla on myös vastuu siitä, että koulutus on riittävää ja että harmaan talouden kokonaisuus ymmärretään hallintokunnissa. Toteutusvastuu siis pääosin on hallintokunnilla, ja silloin keskushallinto on vastuuvollinen kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle kokonaisuudesta samalla tavalla kuin muissakin hallintokuntien yli menevissä prosesseissa, mutta harmaan talouden torjunta ei toimi, ellei se ole ikään kuin jalkautettu koko kaupungin organisaatioon. Silloin todellakin se on kaikissa toimintatavoissa sisällä ja ohjeet osataan ja niitä käytetään.

Valtuutettu Vainikka

Puheenjohtaja.

Yritin kysyä tuossa nimenomaan näistä virastoista, kun tämä vastuu menee virastorajojen yli. Miten silloin keskushallinto kantaa vastuuta, vai onko se ihan oikeasti pelkästään virastojen välisen yhteistyön vastuulla? Meistä moni täällä tietää, miten virastojen välinen yhteistyö toimii. Tätä yritin kysyä.

Valtuutettu Hetemaj

Kiitos.

Haluaisin vielä tähdentää, että Suomessa tehtävään työhön on sovellettava suomalaisia työehtoja ja työehtosopimuksia, ja kun on puhuttu paljon tästä työvoimapulasta, niin pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskuntamallin säilyttämiseksi tarvitaankin muualta ihmisiä töihin. Viron korkein oikeus on antanut tuomion, ja se nyt kiristää sitä, että Virossa nämä väärin toimivat virolaisyrietykset joutuvat vastuuseen paljon nykyistä enemmän. Tässä myös korostuu se, että eettisesti kestävämmät ja laittomat tapaukset ulkomailta rekrytoinnin yhteydessä voimistavat negatiivista asennetta sekä ulkomailta tapahtuvaa rekrytointia että ulkomaalaisia kohtaan. Siksi on todella tärkeää, että nämä yritykset tai Hel-

27.3.2013

singin kaupunki todentavat ja tähdentävät, että on tärkeää, että näissä aina näitä suomalaisia työehtoja ja työehtosopimuksia noudatetaan.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän virastorajojen yli menevään asiaan. Itse ymmärrän ja haluan kaupungin toimintamallin olevan se, että jokaisessa hankinnassa on vain yksi taho, joka vastaa. Vastuu ei saisi mennä monen harteille, vaan vaikka asia voi koskea sinänsä monia hallintokuntia, niin se, jolla vastuu on siitä harmaan talouden torjunnan toteutumisesta, on aina yksiselitteisesti selkeä. Sillä tavalla en kannata jaettua vastuuta. Vaikka tämä on hallintokuntien yli menevä prosessi ja asia, joka pitää näkyä kaupungin kaikessa toiminnassa, niin kuitenkin on tärkeää, että yksi henkilö tai yksi toimija tietää, että hänellä on vastuu harmaan talouden torjunnan toteutumisesta tässäkin yksityiskohtaisessa tapauksessa.

100 §

Esityslistan asia nro 5

OSALLISTUMINEN OLKILUOTO 3 -YDINVOIMALAITOSHANKKEEN LISÄRAHOITUSJÄRJESTELYYN

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kun Helsinki lähti mukaan Olkiluoto 3 –ydinvoimalan osakkaaksi, voimalan rakentamisen piti maksaa 3 miljardia euroa. Nyt hinta lienee jo yli 8 miljardin euron tasolla. Lupaukset kiinteähintaisesta hankkeesta ovat osoittautuneet katteettomiksi, ja niin ovat osoittautuneet myös kaikki tähän mennessä esitetyt aikataulut. Tämä on syy, minkä takia helsinkiläisiltä nyt haetaan lisärahoitusta 30 miljoonan euron verran tähän hankkeeseen.

27.3.2013

Jos kaupunki ei irtaannu ydinvoimahankkeesta, tulee seuraavaksi vielä isompia lisälaskuja Olkiluoto 4:n investoinneista. Helsingin on mukana tämän hankkeen suunnitteluvaiheessa omalla pienellä osuudellaan. En ole asiantuntija tässä, mutta tietojeni mukaan puhutaan sadoista miljoonista euroista, ehkä lähempänä tuhatta kuin vähempää miljardimäärää olevasta summasta, jos tämä Olkiluoto 4 sitten joskus rakennettaisiin Helsingin osuutena. Ydinvoimariskejä Helsingin kohdalla kasvattaa myös omistus Vantaan Energia, joka on mukana yhä epävarmemmaksi osoittautuneessa Fennovoiman ydinvoimalahankkeessa.

Ydinvoima on hyvin kallis ja valtavia riskejä sisältävä tapa tuottaa sähköä. Helsingillä itsellään on riittävästi, jopa ylimääräistäkin, sähköntuotantokapasiteettia. Helsingillä ei ole siis tarvetta osallistua ydinvoiman lisärakentamiseen. Se, mihin pitäisi investoida, on Helsingin Energian päästöjen vähentäminen, uusiutuva energia ja energian säästäminen. Se on taloudellisesti kannattavampaa ja tietysti turvallisempaa kuin uuden ydinvoiman rakentaminen.

Ydinvoimariskien ohella tähän 30 miljoonan euron lisärahoitukseen Olkiluoto 3:een liittyy toinenkin kyseenalainen seikka: lähes yhtä aikaa, kun kaupunginhallituksen enemmistö esitti tätä lisärahoitusta, se päätti vähentää kaupungin investointeja omien palvelujen ylläpitämiseen, kunnossapitämiseen ja kehittämiseen ja päätti myös alibudjetoida useita peruspalveluja. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä on vastustanut aiempiakin päätöksiä Helsingin osallistumisesta ydinvoiman lisärakentamiseen. Olemme tässä asiassa tässäkin kysymyksessäkin nyt tällä samalla kannalla, ja kannatan sitä linjausta, jonka kaupunginhallituksen vähemmistö asiassa esitti.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Maanantaina Kuopion kaupunginvaltuusto päätti irtautua Fennovoiman ydinvoimahankkeesta. Me otimme ilolla vastaan tämä kokoomuksen riiveistä tullut avaus, josta tämä päätös oli lähtöisin. Se, mistä kertoo, on ydinvoimahankkeiden kannattavuuden romahtamisesta, ja se päätös, jota me olemme nyt käsittelemässä, liittyy nimenomaan siihen hankkeeseen, joka on aloittanut tämän ydinvoimateollisuuden syöksykierteen.

Tämä on hanke, joka vietiin läpi niin sijoittajille kuin päätöksentekijöillekin valheellisilla luvuilla, skenaarioilla ja aikatauluilla. Tämä koko projekti on sarja lykkäyksiä, turvallisuuslaininlyöntejä, oikeusjuttuja ja kä-

27.3.2013

sistä karanneita kustannuksia. Kuten aikaisempi puhuja sanoi, me olemme aikataulusta jo 7 vuotta myöhässä, eikä kukaan tiedä, mitkä nämä hankkeen lopulliset kustannukset tulevat olemaan. Meillä ei myöskään ole mitään varmuutta siitä, valmistuuko Olkiluoto 3 –voimala koskaan. Jos se valmistuu, meillä ei myöskään ole mitään varmuutta siitä, saako se lupaa käynnistyä. Meille on nousemassa pystyyn turvaton ja historiallisen kallis ydinvoimala.

Olkiluoto 3:n piti olla kiinteällä hinnalla toteutettu avaimet käteen – projekti, ja silti omistajilta tullaan nyt hakemaan lisää rahaa. Teollisuuden Voima riitelee parhaillaan AREVA:n kanssa oikeudessa miljardien eurojen korvauksesta. Jos Teollisuuden Voima tämän oikeusprosessin häviää, niin nämä miljardit tulevat osakkaille eli meille maksettavaksi.

Meillä on jo nyt 70 miljoonaa kiinni Olkiluoto 3:ssa, ja tätä summaa ollaan tänään kasvattamassa. Sen lisäksi edellisen valtuuston niukka enemmistö päätti lähteä mukaan myös Olkiluoto 4:ään 30 miljoonalla. Jos tämä tulee toteutumaan ja me päätämme jatkossakin olla mukana, se tulee tarkoittamaan meille 800 miljoonan euron lisäinvestointia ydinvoimaan. Kuten tässä aikaisemmin sanottiin, me olemme tämän lisäksi myös Vantaan Energian kautta mukana tässä Fennovoimassa, jonka muut sijoittajat yksi kerrallaan hylkäävät, ja tämän takia koko tämä hanke on kaatumassa.

Meidän ryhmässä ollaan aika vahvasti sitä mieltä, että nyt olisi aika katsoa koko tätä meidän suuntaamme uudestaan ja kääntää se. Se, mihin meidän pitäisi Helsingissä tällä hetkellä investoida, on energiatehokkuuteen ja kestäväan uusiutuvan energian tuotantoon. Tämän takia esitän, että valtuusto päättää olla osallistumatta EPV Energia oy:n ja Pohjolan Voima oy:n osakeanteihin ja aloittaa valmistelut Olkiluoto 3:n omistuksista luopumista varten.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Haluan todeta tässä vaiheessa siis, että keskustelemme Olkiluoto 3 – hankkeesta, ja Fennovoiman hanke on aivan eri hanke. Taloudellisesta kannattavuudesta. Helsingin Energia on tehnyt markkinapohjaisen arvion tämän hankkeen taloudellisesta kannattavuudesta, ja voi sanoa, että tuotto-odotukset näillä tiedoilla, mitä tällä hetkellä hankkeesta on,

27.3.2013

liikkuvat useissa sadoissa miljoonissa euroissa. Näin ollen tämän arvi-
on pohjalta ja taloudellisesta näkökulmasta katsoen on kaupunginhalli-
tuksen helppo olla esittelemässä myönteistä päätöstä tässä asiassa.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Tuen Emma Karin vastaesitystä. Ydinvoima on ongelma alusta lop-
puun, uraanin louhinnasta ja ydinvoimalan rakentamisesta ydinjätteen
kuljetukseen ja loppusijoitukseen. Ydinvoima on kaikkea muuta kuin
puhdas energiamuoto. Ydinvoimassa ei ole koskaan kysymys vain tek-
nisestä energiaratkaisusta, eivätkä ne olosuhteet, joissa ydinvoimaan
perustuvaa energiaa tuotetaan, ole koskaan riskittömiä. Lisäydinvoi-
maa rakennetaan energiakauppaa varten, ei siksi, että sähkölasku tulisi
halvemmaksi. Ydinvoimaloiden rakennusprojektien viivästyminen ja
kustannusarvioiden moninkertainen ylittyminen on sääntö, ei poikkeus.
Tämän kaikki tietävät.

Vasemmistoliiton kanta on, että Helsingin tulee panostaa uusiutuvaan
energiaan ja energiansäästöön. Ydinvoimaan satsaaminen ainoastaan
hidastaa edistyskelliseen ja uusiutuvaan energiapolitiikkaan siirtymistä.

Valtuutettu Karin Taipale

Kiitos, puheenjohtaja.

Ei ole yllätys.

Valtuustoryhmät ovat vastikään saaneet aikaan budjettisovun ja neuvo-
telleet siitä ahkerasti viikonloppuisin, ja nyt tämä esitetty lisäpanostus
Olkiluoto 3:een on jokseenkin sama summa, mikä verran talousar-
vioraamissa saatiin korotetuksi tätä investointiraamia, eli kolmisen-
kymmentä miljoonaa. Talouttahan ohjaavat strategiat, ja kaupungin
strategioissa esiintyy usein kaksi asiaa. Toinen on se, että Helsingin pi-
täisi olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä, ja toinen, ehkä ykkösta-
voite, joka esiintyy kaikissa papereissa, on se, että Helsingin pitää olla
kilpailukykyinen. Nyt olisikin rakennettava tulevaisuuden kilpailukykyä
ja tehtävä energiavallankumous. Olkiluoto 3 on menneisyyden kilpailu-
kykyä.

Olisin halunnut tehdä vastaesityksen, että tällä 30 miljoonalla Helsinki
olisi perustanut investointirahaston, jolla tuetaan keinoja, joilla Helsin-

27.3.2013

gistä todella oikeasti tulee hiilineutraali. Olen kuitenkin tuskallisen tietoinen siitä, että tämä esitys ei tänään täällä menisi läpi. Siksi en nyt sitä tee, mutta sen aika tulee vielä.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hautala

Hyvä puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö käytti hyvin mielenkiintoisen puheenvuoron valtiopäivien avajaisissa. Hän sanoi näin: ”Saksan ja Japanin päätökset ydinvoimasta luopumisesta saattavat merkitä suurta käännettä. Eivät päätökset sellaisenaan, mistä on varmasti monta mieltä, vaan niiden nostattama haaste. Mistä korvaava energia? Paluu perinteiseen fossiilisten käyttöön olisi mahalasku. Siirtyminen uudistuvaan energiaan ja pitkälle edistyneeseen päästöjen puhdistusteknologiaan olisi merkittävä malli koko maailmalle. Suomen ja suomalaisyritysten kannattaa nyt ponnistella ympäristöteknologian alalla. Saksan haaste merkitsee kovaa osaamisen kysynnän kasvua.”

Mielestäni valtuutettu Taipale esitti erittäin tärkeän ajatuksen, kun hän totesi, että kannattaa todella miettiä, millä tavalla 30 miljoonaa euroa kannattaa sijoittaa kestävään energiatulevaisuuteen ja innovaatioihin. Tässä on tullut erittäin hyvin esille se, että Olkiluoto 3:sta on tullut kaikkea muuta kuin ne lupaukset, joita siitä annettiin. 8 vuodessa se on myöhästynyt 7 vuotta, ja eräänlainen laskukaava näyttääkin pitävän toistaiseksi paikkaansa. Vähintään vuoden verran joka vuosi tämä hanke myöhästyy. Saammepa nähdä, onko sähkö verkossa vuonna 2016:kaan.

Voimme tietysti ajatella, että no, se on sellainen prototyyppi, AREVA:n uuden sukupolven reaktori. Tästä en ole vakuuttunut vaan katsoisin, että yksi tärkeä syy sille, miksi tämä hanke on niin epäonninen ja miksi kaupungin ei pitäisi enää uskoa siihen, on se, että tällaisessa hankkeessa, jossa on yli 1 500 toimittajaa 42 maasta, on aivan selvä, että tällaista projektia ei voi hallita kovinkaan helposti. Sinne tulee tunnettuja laatuongelmia, ja ydinvoiman kohdalla ne ovat kohtalokkaita.

Suomen teollisuus on myös käymässä läpi hyvin voimakasta rakennemuutosta, ja sillä on toki paljon tuskallisia seurauksia. Esimerkiksi teollisia työpaikkoja, jotka ovat arvokkaita, menetetään, mutta se tarkoittaa myös sitä, että esimerkiksi Suomen metsäteollisuus ei jatkossa tule tarvitsemaan samalla tavalla sähköä kuin menneinä vuosina. Voi jopa

27.3.2013

nähdä, että osa metsäyhtiöistä on muuttumassa paperin ja sellun tuottajista sähkön tuottajista. Onko tämä Helsingin kaupunginkaan näkökulmasta toivottavaa?

Täällä on jo todettu, että Helsingin Energia tuottaa nyt jo yllinkyllin sähköä Helsingin tarpeisiin. Katsoisin, että nyt olisi aika todellakin miettiä, miten 30 miljoonaa euroa käytetään, ja vaikka puheenjohtaja pyysi, että keskitytään Olkiluoto 3:een, totean kuitenkin, että kun Vantaan Energian kautta olemme vielä mukana Fennovoimassa, niin tätä kannattaa ryhtyä harkitsemaan. Minusta on aivan selvää, että E.ON:n vetäydyttyä Fennovoimasta sille myönnetty periaatepäätöslupa ei ole enää kurentia tavaraa sen takia, että hyvin voimakkaasti se lupa nojautui nimenomaan siihen, että E.ON:n kautta tuli ydinvoimaosaamista.

Uskon, että Helsingin kaupungin kannattaa nyt vakavasti miettiä kokonaan sitä, millä tavalla se suuntautuu ydinvoiman käyttöön, ja mielestäni valtuutettu Karin ehdotus on erittäin kannatettava.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta on hyvä, että valtuusto tietää ja tiedostaa, minkälaisia vastuita meillä Mankala oy:n ja näitten muiden yhtiöitten kautta on ydinvoimaan liittyen. TVO, samoin kuin tietysti Mankala oy, on niin sanottuja Mankala-yhtiöitä, joka tarkoittaa, että omistajat panevat tähän tietyn määrän rahaa ja sitten saavat sieltä itselleen omakustannushintaan sähköä, jolla voivat tehdä mitä tahansa. Tässä tapauksessa se käytännössä myydään sitten sähköpörssiin. Esimerkiksi Olkiluoto 1 ja 2 ovat tuottaneet Helsingille viime vuosina ja vuosikymmeninä hyvin halpaa sähköä, josta on tullut sitten aika paljon voittoa. Ne ovat kai liikesalaisuuksia, mutta sähkön hinta nyt alkaa kakkosella, näitten osakkuussähköjen hinta, ja kun pörssihinta alkaa nelosella tai kolmosella, niin tietysti siitä välistä tulee noin euro sekunnissa voittoa.

Tämä Olkiluoto 3 on hankalampi. Meidän varsinainen vastuumme ei ole se, että me panemme siihen nyt 30 miljoonaa euroa lisää, vaan se, että me olemme eri kautta sitoutuneet ostamaan siitä sähköstä noin 10 % siihen omakustannushintaan. Tämänhetkinen ennuste omakustannushinnasta on julkisuudessa esitetty hieman korkeampana kuin pörssihinta tällä hetkellä tai sähköfutuurit tästä eteenpäin, eli pikkuisen tappiolle tämä tulee menemään, mutta tältä osin maito on nyt jo kaatunut maahan, tai sanotaan, että arpa on heitetty, ja oikeastaan vain veron-

27.3.2013

maksajien pitää toivoa, että sähkön hinta tästä vähän nousee, niin tämäkään ei sitten ihan huono investointi ole.

Olkiluoto 4:n osalta se hinta tulee olemaan aivan olennaisesti korkeampi ja selvästi korkeampi kuin pörssihinta tällä hetkellä, puhumattaakaan tästä Fennovoiman hankkeesta, joka on tältä osin aivan tolkuton. Siinä mielessä tässä lähitulevaisuudessa valtuuston pitäisi pohtia sitä, kannattaako näissä kahdessa, siis Olkiluoto 4:ssä ja Fennovoimassa, olla mukana.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kun käsittelemme osallistumista Olkiluoto 3:n ydinvoimalaitoshankkeen lisärahoitusjärjestelyyn, tähän asiaan liittyy ainakin 3 kysymystä, jotka kaikki ovat merkittäviä. Ensiksi on kysymys ydinvoimasta itsestään, toiseksi EU:n kilpailulainsäädännöstä, kolmanneksi lisärahoituksesta hankkeen jatkamiseksi. Kaupungin suhtautumisesta ydinvoiman lisärakentamiseen on luonnollista päättää tällaisen hankkeen alussa. Jos kaupunki pitäisi ydinvoimaa torjuttavana energiantuottotapana, tällaiseen hankkeeseen ei pitäisi lainkaan lähteä. Kun tällaiseen hankkeeseen on lähdetty mukaan, on perusteltua suhtautua siihen taloudellisenä kysymyksenä siten, että rakentaminen onnistuu ja turvallisuusmääräyksiä noudatetaan.

On luonnollista, että ydinvoiman kiihkeimmät vastustajat eivät välitä, miten hanke saataisiin kaadettua, kunhan se vain kaatuisi. Tämä ei kuitenkaan mielestäni ole rakentava vaihtoehto ja voi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia menetyksiä. Itse pidän ydinvoimaa yhtenä Jumalan antamista tavoista tuottaa energiaa. Niitä on monia muitakin tapoja, ja kaikki tavat ovat hänen antamiaan. Siihen sisältyy toki omat riskinsä.

Vaikka ydinvoimaa siis yhtenä energiantuottomuotona kannatankin, ydinvoiman tuottaminen ei kuitenkaan oikeuta mitä vain. Muutama asia kiinnitti huolestuttavasti huomiotani. Ensimmäinen niistä oli TVO:n osakaskirje, jossa todettiin muun muassa: ”OL 3 –laitosyksikön valmistuminen tulee viivästymään TVO:n arvion mukaan edelleen. OL 3 –laitosyksikön asennustyöt ja automaation suunnittelu eivät ole edenneet laitosyksikköä avaimet käteen –sopimuksella rakentavan AREVA-Siemens-konsortion aikataulujen mukaisesti. Laitostoimittajalta ei ole saatu siltä edellytettyä kokonaisaikataulun päivitystä. TVO arvioi helmikuussa 2013, että kaupallinen sähköntuotannon aloittaminen voi siirtyä vuoteen 2016”.

27.3.2013

Toinen huolestuttava seikka oli se, että etsiessäni netistä lisätietoa tästä hankkeesta jäi vaikutelma, että rakentajaosapuoli oli ilmeisesti vaatinut lisää rahaa hankkeesta ja uhannut viivästyttää hanketta, ellei heille makseta enemmän kuin on sovittu. Lisäksi viivästyksen syytä rakentaja oli merkittävästi kaatamassa suomalaisten syyksi. Viivästykset, automaatio, Siemens, lisärahoituksen vaatiminen ja suomalaisten syyttäminen. Miten tässä on sellaista déjà vu –ilmiön tuntua? Eivätkö kaikki nämä elementit ole läsnä myös automaattimetrohankkeessa? Silti haluan katsoa laajemmalle. Onko EU:n kilpailulainsäädännössä jotakin sellaista, joka on omiaan aiheuttamaan tämänkaltaisia tilanteita? Koska tämä kysymys menee jo turhan etäälle nyt päätettävänä olevasta asiasta, en puutu siihen enempää, mutta vetoan teihin, jotka olette kansanedustajia: puuttukaa näihin kysymyksiin. Jos tässä kilpailulainsäädännössä on näin pahoja juttuja, että joudutaan hyväksymään päätöksiä, jotka johtavat tähän, niin siinä on todellakin vikaa.

Asia on siis monisyinen ja sisältää monia ulottuvuuksia. Tässä tilanteessa näen parhaimmaksi kuitenkin hyväksyä päätösehdotuksen. Samalla edellytän, että kaupungin edustajat tekevät parhaansa epäkohtien korjaamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara

Puheenjohtaja, arvoisat kollegat.

Itse näen varsin maallisenä asiana nyt kuitenkin tämän, mitä ydinvoimasta tänä iltana täällä päätetään. Itse en ole ollut aikanaan mukana tekemässä niitä päätöksiä, joita tässä nyt tavallaan jatketaan. Uutena valtuutettuna näen kuitenkin niin, että sellainen hanke, joka on kerran aloitettu, on velvollisuus myöskin viedä loppuun. Ei siitä voi siinä vaiheessa alkaa vetäytyä, kun lopulta kaikkien vaikeuksien ja viivytysten jälkeen alkaa vähitellen näyttää siltä, että tämä saadaan loppuun. Todella ne, jotka toivovat, että tämä nyt tähän sitten lopetettaisiin ja me tästä vetäytyisimme, voisivat ehkä vähän enemmän avata sitä, mitä käytännössä se voisi tarkoittaa. Todellakaan me emme ole täällä tänään puhumassa Fennovoimasta eikä mistään muustakaan vaan nyt tästä yhdestä asiasta.

Kiitos.

27.3.2013

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Olkiluoto 3 on Suomen huonoin projekti. Näin uutisoi Kauppalehti maaliskuun 13. päivä pääkirjoituksellaan, ja teksti jatkui seuraavasti: ”Jos sotia ei lasketa, käsissämme on Suomen historian huonoin projekti. Miksi asiaa ei skandalisoida kunnolla? Se olisi isänmaan etu.”

No, kannattaako Helsingin osallistua 30 miljoonalla lisäeurolla hankkeeseen, joka viivästyy 7 vuodella ja jättää jälkeensä 100 000 vuotta säteilevää ydinjätettä? Minun mielestäni ei. Jos rahaa on Helsingin Energialla irrallaan näin paljon, se kannattaa ilman muuta käyttää investoimalla energiansäästöön ja uusiutuviin energianlähteisiin tai sitten tulouttaa kaupungille. Olkiluoto 3 –osuus ei millään tavalla ole välttämätön kaupungin sähköntarpeen kannalta. Helsingin Energia on jo nyt reilusti yliomavarainen sähköntuotannon suhteen, ja kaupungin sähkönkulutukseen ei ole viime vuosina enää kasvanut.

Ydinvoimaloiden rakentaminen ei ole tällä hetkellä kovin kannattavaa toimintaa, koska sähkön pörssihinta on niin alhainen. Olkiluoto 3 –projektissa sähkön tuotantokustannuksen piti olla reilusti alle pörssihinnan. Nyt hankkeen viivästyminen on tuonut rahoituskuluja sen verran lisää, että tuotantokustannus voimalan käynnistyessä olisi käytännössä yli nykyisen pörssihinnan. Hanke tuottaisi taloudellista voittoa oikeastaan vasta siinä vaiheessa, kun lainoja olisi maksettu riittävästi pois joskus vuoden 2020 jälkeen. Tältä kannalta voi perustella, ettei kaupungin ole kauhean välttämätön eikä fiksu osallistua tai pitää rahoja kiinni tässä projektissa, olipa ydinvoimasta sitten muuten mitä mieltä tahansa.

Myös nykyisten ydinvoimaosuuksien olisi järkevää. Niistä kaupunki saisi satojamiljoonia euroja, joilla voitaisiin rahoittaa siirtymistä uusiutuvan yhteistuotantokaukolämmön tuottamiseen, tuulipuistoihin, energiansäästöön ja hukkalämmön hyödyntämiseen. Käytännössä tätä se siis tarkoittaisi, mikäli me irtautuisimme nyt tästä Olkiluoto 3:sta. Me saisimme paljon muuta hyvää.

Nyt joutuisimme kuitenkin tuhlaamaan rahaa hankkeeseen juuri silloin, kun kaupungin pitäisi investoida näihin uusiutuviin energianlähteisiin. Lisäksi kannattaa pitää mielessä, että meillä on olemassa edelleen se riski, että TVO:n taholta tulee vielä monta uutta laskua ja lisärahoituspyyntöä, kun kiista AREVA:n kanssa rakennusprojektista jatkuu. Aika pian voi tulla eteen se tilanne, jossa suurin osa osakkaista ymmärtää, että ehkä tämä ei ollutkaan niin halpaa sähköä.

27.3.2013

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin ei kannata olla mukana Euroopan noloimmassa rakennushankkeessa.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Ärade ordförande.

Jag har inget skrivet alls och jag hade tänkt tala från min plats, men...käyhän tämäkin. Ihan lyhyesti 3 asiaa. Numero 1: ei tämä tuleva äänestys nyt ole ydinvoiman puolesta tai vastaan. Siitä ei todellakaan ole kysymys. Helsinki on mukana tässä hankkeessa. Pointti 2: se, mistä on kysymys, on osakkeenomistajan osavastuusta sinänsä aika lailla suden kaltaisesta projektista, mutta me olemme aloittaneet ja me kannamme vastuumme loppuun asti. Pointti 3: kyllä Helsingin Energia tuottaa sähköä suurelta osin hiilellä. Sitäkö vihreät haluavat jatkaa?

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Jos sallitte, niin en palaa nyt 4 vuoden taakse, jolloin tämän kyseisen ydinvoimalan piti olla valmis, vaan noin 9,5 vuoden taakse, jolloin tässä valtuustossa tehtiin päätöstä osallistumisesta Olkiluoto-hankkeeseen. Muistan hyvin, että silloin keskeinen argumentti ydinvoimalahankkeeseen mukaan lähtemisen puolesta oli se, että tätä päätöstä ei pidä tehdä tunteella, vaan tämä päätös pitää tehdä järjellä. Nämä järki-ihmiset voittivat äänestyksessä, tosin hieman erikoisen sivumaun jätti tieto siitä, että vain yksi valtuutettu oli käynyt tutustumassa etukäteen laskelmiin, jotka koskivat tämän ydinvoimalan kannattavuutta. Toki kaupunginhallituksen jäsenillä oli ollut mahdollisuus niihin tutustua.

Jätetään nyt nimeltä mainitsematta se valtuutettu, mutta arvio oli se, että tämän ydinvoimalan kannattavuus perustuu erittäin optimistisiin sähkön hinta-arvioihin. Tämä on riskialtis hanke. Silloin propellipäiset ituhiipit arvioivat myös, että tämä kyseinen ydinvoimalahanke tulee maksamaan huomattavasti enemmän kuin mitä silloin arvioitiin tämän hinnak-

27.3.2013

si ja että rakentaminen tulee kestäämään huomattavasti pidempään. Valitettavasti edes pahimman luokan taivaanrannanmaalaritkaan eivät voineet kuvitella, miten pieleen tämä hanke menee, arviot sen hinnasta ja rakentamisen kestosta, jota emme vielä kukaan tiedä.

Tältä pohjalta jo lähtiessä oli hyvin epäselvää, kannattaako tähän taloudellisesti lähteä. Ei kuitenkaan niille, jotka tutustuivat näihin taustalaskelmiin, jotka olivat salaisia mutta kaikkien valtuutettujen nähtävillä. Nyt kysymys on siitä, kannattaako meidän jatkaa vielä tässä mukana. Vastaus on, kun katsoo, miten projekti on onnistunut, mikä projektin kesto on ollut ja mikä on arvio sähkönhinnasta, selkeästi että ei kannata osallistua.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän liittyy myös tietenkin moraalinen puoli. On totta, niin kuin täällä on sanottu, että tämä on hanke, joka on silloin enemmistön päätöksellä käynnistetty, ja pitää olla vakavat perustelut, jos tällaisesta hankkeesta vetäydytään. Ydinvoimaan kuuluu kuitenkin merkittäviä riskejä. Ydinvoima on menneisyyden energiamuoto. Jos Helsinki olisi tulevaisuuteen katsova kaupunki myös energiapolitiikan osalta, se panostaisi siihen, että meillä syntyisi uusiutuvan, kotimaisen energian kautta työpaikkoja niin Helsinkiin kuin lähialueille, mikä säteilee huomattavasti positiivisemmin kuin se mahdollinen ydinjäte, jota joskus ehkä Olkiluoto 3:sta tulee, jos se joskus lopulta valmistuu.

Lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, haluan todeta, että vaikka nyt keskustellaan Olkiluoto 3:sta, niin kysymys Fennovoimasta odottaa jo nurkan takia. Useat kaupungit ja kunnat sekä merkittävän, isoin omistaja, saksalainen E.ON ovat vetäytyneet siitä hankkeesta. Tässä vaiheessa jo sanon, että tässä asiassa kannattaa olla kaukonäköisempi kuin mitä oli silloin 9,5 vuotta sitten Olkiluoto 3:n kohdalla, kun päätöksiä tehtiin järjellä eikä tunteella.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Erittäin mukava pitää puheenvuoroa edellisen puheenvuoron jälkeen. Pitkälti voi niihin sanoihin, joita valtuutettu Arhinmäki omassa puheenvuorossa käytti, yhtyä. Silloin noin vajaa 10 vuotta sitten meitä oli 4 nuorta varakansanedustajan paikalle päässyttä, Sumuvuori, Pajamäki, Arhinmäki ja minä itse, jotka yhdessä otimme kielteisen kannan ydinvoiman lisärakentamiseen siltä osin, kun kaupungin politiikassa siihen

27.3.2013

voidaan ottaa kantaa. Toivon todellakin, että tänä päivänä me 4 olimme samalla kannalla edelleen.

Välihuuto!

Ei pelkoa kuulemma, toteaa valtuutettu Sumuvuori.

Meidän keskustan valtuustoryhmä tulee tässä kysymyksessä hajoamaan äänestyksessä. Itse toivon, että minään päivänä en liity niihin järeillä ajattelevien joukkoon, jotka ydinvoimahankkeisiin millään tasolla suhtautuvat myönteisesti. Me olemme tässä viimeisten vuosien aikana nähneet emme pelkästään Suomen maassa vaan ympäri maailmaa, että ydinvoimaan ja ydinvoiman rakentamiseen liittyy valtavan paljon eriasteisia ongelmia. En itse halua olla tuleville sukupolvillekaan syysäämässä niitä ongelmia, joita ydinvoiman rakentaminen tuo tullessaan.

Olen täysin samaa mieltä Björn Månssonin kanssa siitä, että tässä ei äänestetä ydinvoiman rakentamisesta, ja olen kyllä lukenut ne listatekstit, joita meille on kirjoitettu. Keskustan ryhmä haluaa olla rakentamassa hiiletöntä Helsinkiä, mutta minä en näe sen hiilettömän Helsingin vaihtoehtona sitä, että rakennetaan ydinvoimaa.

Valtuutettu Xia

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kollegat.

Mielestäni kuluttajilla Suomessa on oikeus nauttia edullisesta ja laadukkaasta sähköstä kasvavasta energiantarpeesta huolimatta. Ydinvoima tukee energiantuotantoa. Lisäksi riskienhallinnan näkökulmasta me myös tarvitsemme monipuolisia energianlähteitä. Siksi ydinvoimalaitoshankkeen lisärahoitus on mielestäni kannattava investointi, joka tuottaa myöhemmin takaisin. Suomessa on jo käytössä ydinvoimaa. Esimerkiksi Ranska tuottaa 78-prosenttisesti sähkönsä ydinvoimalla. Samalla, kun teknologia kehittyy, uskon kyllä, että tehokkaalla ydinvoiman valvonnalla myös ydinvoiman turvallisuus ja kannattavuus nousevat.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja ja valtuustotoverit.

27.3.2013

Nyt ei päätetä sinänsä ydinvoimasta, niin kuin täällä on todettu. Päätetään, sijoitetaanko siihen lisää. On puhuttu siitä, että nyt valmisteilla oleva 3. reaktori, Olkiluoto 3, olisi uuden sukupolven reaktori. Nyt kaikki merkit viittaavat siihen, että se on aika vanhaa sukupolvea jo sitten valmistuessaan, koska tietysti tässä ehtii aika paljon vettä virrata Vantaanjoessa ennen kuin se valmiiksi tulee, jos tulee.

Haluaisin oikeastaan lisätä aiemmin esille tulleeisiin seikkoihin vain sellaisen muistikuvan, että silloin, kun tähän sitouduttiin, puhuttiin paljon siitä, että tämä Olkiluoto rakennetaan nimenomaan yksityisellä rahalla yksinomaan. Sen jälkeen on aika monta kertaa tultu tänne yhteiselle kukkarolle miettimään sitten, että mistä se rahoituspohja tähän järjestelmään löytyy. Jälleen kerran olemme päättämässä siitä, laitetaanko siihen yhteisiä rahoja. Liiketoiminta selvästi ei ole kovin kannattavaa, ja juuri tästä näkökulmasta käsin tämä meidän lisäsijoitus, jota perustellaan nimenomaan voiton näkökulmasta, perustuu yksinomaan siihen, että tämä olisi joskus kannattavaa, ja valitettavasti minusta vaikuttaa siltä, että tämä ei ole kannattavaa.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Voin jatkaa tuosta valtuutettu Rantasen puheenvuorosta. Täytyy sanoa, että sen lisäksi, että en kannata ydinvoimaa, niin kyllä tässä hankkeessa erityisesti nämä taloudelliset seikat hämmästyttävät, ja usko siihen, että tämä tuottaisi jossain tulevaisuudessa mahdollisesti, kun tämä Olkiluoto 3 tulee jossakin vaiheessa valmistumaan, rahaa myös kaupungille. Teollisuuden Voima hakee 300 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus tulee olemaan se 10 miljoonaa tämän Mankalan kautta, ja tässä on täysin mahdollista ja ihan oikein, että osakeannista voivat päättää osakkaat itse, eli tässä on myös mahdollisuus ihan kunnon sopimusperiaatteiden mukaisesti vetäytyä tästä hankkeesta ja tästä osakeannista.

Mielestäni nimenomaan tämä tavoite, että aloitetaan valmistelut Olkiluoto 3:n omistuksesta luopumisesta varten, voisi lähteä liikkeelle tässä ja tästä osakeannista. Toivon, että valtuuston enemmistö olisi tällä kannalla päinvastoin kuin kaupunginhallitus.

Valtuutettu Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja.

27.3.2013

Tässä keskustelussa sekoittuu ja on epäilemättä tarkoituksella sekoitettu kaksi erillistä kysymystä eli Olkiluoto 3 ja ydinvoima yleensä. Mitä Olkiluotoon 3:een tulee, on helppo yhtyä niihin näkemyksiin, joita valtuutettu Hakanen ja monet muut ovat puheenvuoroissaan esittäneet. Kyse on kuitenkin hankinta- ja kilpailutuspolitiikan surkeasta epäonnistumisesta, ei ydinvoimaan sisäänrakennetuista ongelmista. Valtuutettu Ebeling osuvasti vertasi tätä eräisiin muihin hankkeisiin ja niihin liittyviin hankaluksiin. Toivottavasti tästä sirkuksesta otetaan opiksi tulevaisuutta silmällä pitäen.

Mitä ydinvoimaan sinänsä tulee, sen riskejä ei kukaan kiistä. Pitkällä tähtäimellä siitä toivon mukaan voidaan luopua, mutta tällä hetkellä ja tässä maailmanajassa kotimainen ydinvoima on mielestäni parempi vaihtoehto kuin vaikkapa kivihiilen polttaminen tai varsin tekopyhä ydinsähkön ostaminen rajan takaa. Tämä kysymys kannattaa esittää paitsi Helsingissä ja Suomessa myös Ruotsissa ja Saksassa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginjohtaja piti tätä hanketta taloudellisesti kannattavana. Energia-alalla tällä hetkellä melkein mikä tahansa hanke on kannattava tai ainakin saadaan näyttää kannattavalta, eli tärkeämpää olisi tietysti pohdita sitä, miten verrattuna muihin mahdollisiin investointeihin tämän kannattavuus sitten näyttäytyy helsinkiläisille. Jo tällä hetkellä on muita vaihtoehtoisia energiainvestointitapoja, jotka ovat kannattavampia kuin nyt esitetty.

Täällä on vedottu siihen, että kun kerran on lähdetty mukaan, pitää jatkaa loppuun asti. Kun tätä hanketta perusteellaan nimenomaan taloudellisilla seikoilla, on minusta kohtuullista noudattaa tässäkin myös taloudellisia kriteerejä. Aikoinaan tehdyn sopimuksen perusteet eivät ole pitäneet. Helsingillä ei ole velvollisuutta antaa lisärahoitusta hankkeelle, jonka taloudelliset ja muut ehdot ovat muuttuneet, ja kuten valtuutettu Puhakka äsken totesi, myös Olkiluodon lisärahoitusta koskeva päätös antaa osakkaille täysin suveneerin oikeuden olla osallistumatta lisärahoitukseen.

Lopuksi haluaisin kiinnittää huomiota siihen epäjohdonmukaisuuteen, joka ilmenee silloin, kun puhutaan siitä, että kun kerran on lähdetty kehittämään jotain, niin pitää jatkaa loppuun asti. Helsingin kaupunki on

27.3.2013

lähtenyt kehittämään esimerkiksi terveydenhuollon, sosiaalitoimen ja opetustoimen palveluja, ja kaupunginhallituksen budjettiraamit eivät noudata edes kaikkia lakisääteisiä velvoitteita. Miksi yhdessä asiassa vedotaan siihen, että pitää jatkaa loppuun asti vaikka kuinka karvain tappioin ja suurin riskein, mutta silloin, kun on kysymys ihmisten arkiturvallisuudesta, niin ei tarvitsekaan kantaa vastuuta?

Valtuutettu Hursti

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyviä puheenvuoroja on tullut, ja niin kuin edustaja Halla-aho tässä jo mainitsikin, täällä on sekoitettu kaksi asiaa. Minä vain tähän lyhykäisestii sanoisin, että kun ollaan kerran lähdetty mukaan ja sanottu ”tahdon”, niin vaikka nyt tunteet sitten eivät olekaan enää mukana ja puoliso näyttää rumalta, niin pysytään miehinä nyt mukana ja pannaan vaippaa pöksyyn, jos tuntuu siltä. Ei muuta.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin ehkä tässä kohtaa vielä kommentoida aikaisemmin tullutta ajatusta siitä, että haluavatko vihreät mieluummin sitten kivihiiltä. Siinänsä se on täysin totta, että meillä Helsingissä on 2 Suome saastuttavinta laitosta, mutta tämä ydinvoima ei kyllä millään tavalla vähennä näitten laitosten päästöjä, sillä tätä kivihiiltä kyllä Helsingissä poltetaan kaukolämmön takia ja ydinvoima ei siihen auta.

Kiitos.

27.3.2013

101 §

Esityslistan asia nro 6

VUOSAAREN ALA-ASTEEN PERUSPARANNUKSEN HANKESUUNNITELMA

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kun kaupungin talous on tiukoilla mutta meillä kuitenkin monet tarpeet tarvitsevat nyt perusparannusta, niin on aika tiukka paikka. Vuosaaren ala-aste on yksi näistä kohteista, jotka tarvitsevat perusparannusta. Koska rahaa on vähän mutta tarpeita paljon, meidän tulee käyttää rahoja kustannustehokkaasti. Meillä ei ole varaa olla välinpitämättömiä korjausrakentamisen onnistumisen suhteen. Korjausrakentaminen on tehtävä tunnollisesti ja sitä on valvottava asiallisesti. Tässä ei kuitenkaan ole kaikki, mitä voimme tehdä. Vaikka itse korjausrakentaminen onnistuisikin hyvin, voidaan rakennuksen ylläpidossa tehdä laiminlyöntejä, jotka heikentävät sisäilman laatua tai pitkällä aikavälillä itse rakennuksen kuntoa. Pidän tärkeänä, että asianomaiset lautakunnat, kaupunginhallitus ja virkamiehet kiinnittävät näihin asioihin aiempaa enemmän huomiota.

Tällaisissa hankkeissa käsitellään usein myös rakennussuojelua. En vastusta rakennussuojelua, mutta mielestäni on tärkeää ymmärtää, että ihmisten suojelu on tärkeämpää kuin rakennussuojelu. Nämä koulurakennukset ovat ensisijaisesti olemassa sen tähden, että tämän ajan oppilaat voisivat käydä koulunsa terveellisessä ja turvallisessa ympäristössä, eivät siksi että sadan vuoden päästä joku näkisi, millainen koulu Vuosaaressa rakennettiin 1900-luvulla. Minusta näyttää ongelmallista, että museovirastolla on lakiin perustuvia oikeuksia määrittää sitä, mitä on suojeltava, mutta heillä ei ole merkittävää taloudellista vastuuta niistä kustannuksista, joita päätösten johdosta syntyy. Jos kaupungin hallintokunnat yleisestikin vapautettaisiin päätöstensä taloudellisista vastuista, sellaisen kaupungin taloutta taitaisi kyllä olla varsin mahdollista hallita.

Kiitos.

27.3.2013

Valtuutettu Jalovaara

Puheenjohtaja.

Tällaista perusparannuspäätöstä on erittäin mieluisa olla tekemässä Vuosaarella asuvana ihmisenä. Samalla toivon, että tämän ja myös muitten alueitten vastaavilla kouluhankkeille jatkossakin on riittävästi meillä käytettävissä varoja.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Esittäisin kysymyksen. Tässä lukee, että skidit tullaan sijoittamaan kuivaviipalerakennuksiin, ja siis opetus tapahtuu siellä remontin aikana. Mikä on kuivaviipalerakennus?

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ordförande, bästa fullmäktige.

Tuolla ? kanssa pähkältyämme emme välittömästi saaneet selville, mikä on kuivaviipalerakennus, mutta toimitan tiedon tästä valtuutettu Muttilaiselle niin pian kuin suinkin.

Valtuutettu Pakarinen

Hämmästelen, ettei tätä tietoa ollut. Kuivaviipalerakennus on sellainen, jossa ei ole vedetty vesijohtoja, vaan siellä on pelkästään luokkatilat.

27.3.2013

103 §

Esityslistan asia nro 8

PITÄJÄNMÄEN TONTIN 46053/10 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12109;
KARVAAMOKUJA 1)

Valtuutettu Malin

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Pitäjänmäen alueella on tällä hetkellä huomattavan paljon hyvää toimistotilaa tyhjillään. Vuonna 2011 alueen kehittämistä selvitti työryhmä, joka totesi, että alueen elävöittäminen vaatii panostamista asuntorakentamiseen ja alueen palvelujen saatavuuteen sekä toimistotilojen käyttöasteen nostoa. Kaupungin rooli on olennainen asian ratkaisemisessa. Tämänhetkisten toimistotilojen käyttötarkoitusten muutosten mahdollisuuksia tulisi selvittää ja tukea ja kaavoituksessa tulee varmistaa, että Pitäjänmäen alueen tarpeet myös asuntorakentamisen suhteen huomioidaan ja että alueen palveluiden kehittäminen tulee mahdolliseksi.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Tästä Pitäjänmäen tilanteesta. En tähän puheena olevaan asiaan varsinaisesti, mutta kun tässä tuli esille, että siellä on merkittävästi tyhjää toimistotilaa, niin siellä oli. Tällä hetkellä ne toimistot täyttyvät aika viinhaan vaihtua, ja siltä on ehkä vain syytä todeta, että tilanne on toinen kun mitä se oli vuosi tai kaksi sitten. Toivotaan, että kehitys siinäkin mielessä kehittyy niin, että suomalaisia työpaikkoja siellä seudulla aina vain lisää syntyy ja täyttyy. Muutoin en kommentoi tätä puheenvuoroa.

27.3.2013

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Hannu Oskala
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Matti Niiranen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot